

Zavod za
ribištvo
Slovenije

Fisheries Research
Institute of Slovenia

S.p. Gameljne 61a • SI-1211 Ljubljana • Šmartno
T 01 24 43 400 • F 01 24 43 405 • E info@zzrs.si

Mestna občina
Ljubljana
Mestna uprava

Oddelek za
urejanje
prostora

Štev.: 4201-5/2021-2
Datum: 15. 04. 2021

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Direktorat za hrano in ribištvo
Sektor za ribištvo
Ga. Simona Dolinšek
Dunajska cesta 22
1000 Ljubljana

Prejeto:	15 -04- 2021	Sig. z EVC
Številka zadeve:	35021-26/2020-45	Pril.:
		Vredn.:

Zadeva: Mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov OPPN za cesto v Sadinjo vas

Spoštovani,

na podlagi vloge, prejete dne 11. 01. 2021, ki ste jo poslali Zavodu za ribištvo Slovenije, ter po pregledu osnutka za pripravo OPPN za cesto v Sadinjo vas, podajamo mnenje s področja ribištva o verjetnosti pomembnejših vplivov OPPN na okolje.

Pri pripravi mnenja smo pregledali naslednje gradivo:

- Izhodišča za pripravo OPPN 484 Cesta v Sadinjo vas, št. projekta 8746, LUZ d.d., Ljubljana, December 2020):
 - I Tekstualni del
 - II Grafični del

Besedilo sklepa o pripravi OPPN 484

Območje urejanja in predvideni posegi

Predvidena je izgradnja obvozne ceste v Sadinji vasi, ki bo bolje povezala kamnolom s cestnim omrežjem in uredila obvoznico mimo naselij v Podlipoglav. Obvoznica bi potekala po poplavnem območju travnikov ob levem bregu Dobrunjščice, in sicer med GKY:471717 GKX:97127 in GKY:469038 GKX:99210. Namen je razbremenitev lokalne ceste, po kateri sedaj poleg tovornega prometa iz kamnoloma poteka tudi povečan promet osebnih vozil iz smeri Grosupljega, predvsem kot alternativa ljubljanski obvoznici. Predvidenih je 6 prečkanj vodotokov, in sicer prečkanje jarka, prečkanje Gobovška (trikrat), prečkanje pritoka Reke in prečkanje Reke.

Ribiško upravljanje in varstvo rib

Iz prejete dokumentacije in podatkov Ribiškega katastra je razvidno, da se bi predvidena dela glede na *Uredbo o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji* (Uradni list RS, št. 52/2007) izvajala v Vevškem ribiškem okolišu. V skladu s koncesijsko pogodbo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, *Ribiško gojitvenim načrtom 2006-2010*, ki ga je potrdila pristojna upravna enota, ter *Letnim programom 2021*, ki ga je potrdil Zavod za ribištvo Slovenije, ribiško upravljanje v tem ribiškem okolišu izvaja Ribiška družina Vevče.

Dobrunjščica je od Dolenčevega jezua do sotočja z Ljubljano salmonidni gojitveni revir (G1) *Dobrunjščica 3*. Podmolniški potok je od izvira do izliva v Dobrunjščico salmonidni gojitveni revir (G1) *Breska (Podmolniški potok)*. Šentpavelski potok je od izvira do izliva v Dobrunjščico salmonidni gojitveni revir (G1) *Šentpavelski potok*.

Za sladkovodne vrste rib se varstvo izvaja po *Uredbi o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah* (Uradni list RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009, 102/2011, 15/2014, 64/2016 in 62/2019), *Pravilniku o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah* (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010), *Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam* (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010) in *Habitatni direktivi Sveta Evropske skupnosti o ohranjanju naravnih habitatov ter divje favne in flore, Aneks II in V (92/43/EEC z dne 21.5.1992)*.

Preglednica 1: Vrstni sestav in varstveni status rib v revirjih Dobrunjščica 3, Šentpavelski potok in Podmolniški potok.

Vrsta	Znanstveno ime	D 3	P p	Š p	Uredba	Habitatna direktiva	Rdeči seznam	Pravilnik mera (cm)	Varstvena doba
potočna postrv	<i>Salmo trutta fario</i> Linnaeus, 1758	✓	✓	✓	-	-	E	25	01.10. - 28.02.
šarenka	<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1792)	✓			-	-	-	-	01.12. - 28.02.
sulec	<i>Hucho hucho</i> (Linnaeus, 1758)	✓			H	2,5	E	70	15.02. - 30.09.
klen	<i>Squalius cephalus</i> (Linnaeus, 1758)	✓			-	-	-	30	01.05. - 30.06.
kapelj	<i>Cottus gobio</i> Linnaeus, 1758	✓			H	2	V	-	-

Legenda:

D3 – revir Dobrunjščica 3

Pp – Podmolniški potok

Šp – Šentpavelski potok

Habitatna direktiva = Evropsko pomembna vrsta = Direktiva sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

2	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja
5	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, pri katerih za odvzem iz narave in izkoriščanje lahko veljajo ukrepi upravljanja

Uredba = Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009, 102/2011, 15/2014, 64/2016 in 62/2019)

Z	zavarovana vrsta
H	vrsta, katere habitat se varuje

Rdeči seznam = Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010)

E	prizadeta vrsta
V	ranljiva vrsta
O1	vrsta zunaj nevarnosti

Pravilnik= Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010)

Po podatkih Ribiškega katastra revir *Dobrunjščica 3* poseljuje 5 vrst rib, revirja Podmolniški in Šentpavelski potok pa potočna postrv. Z *Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah* sta varovana habitata sulca in kaplja. Po *Habitatni direktivi* je kapelj uvrščen v Prilogo II, sulec pa v Prilogi II in V. Na *Rdeči seznam ogroženih živalskih vrst* so uvrščene 3 vrste; potočna postrv in sulec sta uvrščena v kategorijo prizadeta vrsta (E), kapelj pa v kategorijo ranljiva vrsta (V). S *Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah*, ki določa lovno mero in varstveno dobo, so varovane 4 lovne vrste rib.

Po celotnem revirju *Dobrunjščica 3* se drsti potočna postrv. Enako velja tudi za Podmolniški in Šentpavelski potok. Ker kapelj ne migrira na daljše razdalje, lahko v teh vodotokih potrdimo tudi drstni habitat kaplja.

Ugotovitve in opredelitev do načrtovanih posegov

Glede na posredovano dokumentacijo menimo, da ima načrtovana gradnja in ureditev infrastrukture na predvidenem območju OPPN lahko kratkoročne negativne vplive na vrste v vodotokih v času gradnje, dolgoročne pa v primeru večjih posegov v vodotoke in neustrezne izvedbe načrtovanih objektov.

Dobrunjščica je na območju Sadinje vasi sonaraven potok, z meandri, naravno oblikovanimi brežinami in avtohtono lesno vegetacijo. Poudarjamo, da se morajo potoki ohranjati v naravnem stanju, regulacije nikakor niso sprejemljive. Edini sprejemljivi posegi v vodotoke so na najožjem območju premostitev. Ob vodotokih se mora pustiti primerno velike površine za razlivanje visokih voda, cesta naj poteka čim dlje od vodnih in priobalnih zemljišč. Če bo potrebno cesto zaščititi pred poplavami, predlagamo, da se jo npr. izvede na nasipu.

Slika 1: Dobrunjščica na območju načrtovane ceste (14.4.2021).

Glede na varstveni status ribjih vrst, ki poseljujejo Dobrunjščico s pritoki ter v skladu s trajnostno rabo rib in ohranjanjem ribolovnih virov, **daje Zavod za ribištvo Slovenije k predloženi dokumentaciji naslednje projektne smernice**, ki morajo biti upoštevane pri izdelavi projektne dokumentacije za izvedbo predvidenih gradbenih del.

Splošne projektne smernice

Varovanje habitata

- Vsak poseg v ribiški okoliš mora biti načrtovan in izveden na način, ki v največji meri zagotavlja ohranjanje rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti (19. člen ZSRib) tako, da se struge, obrežja in dna vodotokov ohranja v čim bolj naravnem stanju, da se ohranja obstoječa dinamika, hidromorfološke lastnosti in raznolikost vodotokov, da se objekti gradijo na način, ki ribam omogoča prehod ter da se ohranja naravna osenčenost oz. osončenost struge in brežin.
- Gradbena dela na vodnih zemljiščih in v priobalnem pasu naj se izvedejo po principih sonaravnega urejanja voda. Dela naj bodo načrtovana in izvedena tako, da se ohranja povezanost oziroma celovitost vodnega prostora

Preprečevanje onesnaževanja voda

- Načrtovana mora biti odstranitev vseh ostankov gradbenega materiala in kakršnih koli odpadkov na primerno deponijo. Med gradbenimi deli in po njih se na območju vodnega zemljišča ali v sami strugi vodnih teles ne sme odlagati nobena vrsta materiala, ki se uporablja pri gradnji.
- Gradbena dela naj se izvajajo tako, da bo preprečeno onesnaževanje vode s strupenimi snovmi, ki se uporabljajo v gradbeništvu. Med gradnjo mora biti preprečeno izcejanje cementnega mleka, goriv, olj, zaščitnih premazov, betona, fekalij in drugih škodljivih in strupenih snovi v vodotoke (neposredno ali preko odvajanja meteornih vod), podzemni vodonosnik ali na območje vodnega zemljišča
- Med izvajanjem gradbenih del se za izvedbo le – teh ne zajema vode iz vodotokov.
- Poskrbljeno mora biti za pravilno odvajanje meteornih in odpadnih voda novozgrajenih objektov in infrastrukture (lovilci olj, priklop na javno kanalizacijsko omrežje itd.).

Varovanje ribjih vrst in drstišč

- Prepovedano je posegati oziroma vznemirjati ribe na drstiščih rib med drstenjem in v varstvenih revirjih. Dela na območju vodnih in priobalnih zemljišč, ki lahko vplivajo na kakovost vode in vodni režim, se mora načrtovati in opraviti izven drstnih dob ribjih vrst, ki poseljujejo vodni prostor.

Obveščanje izvajalca ribiškega upravljanja

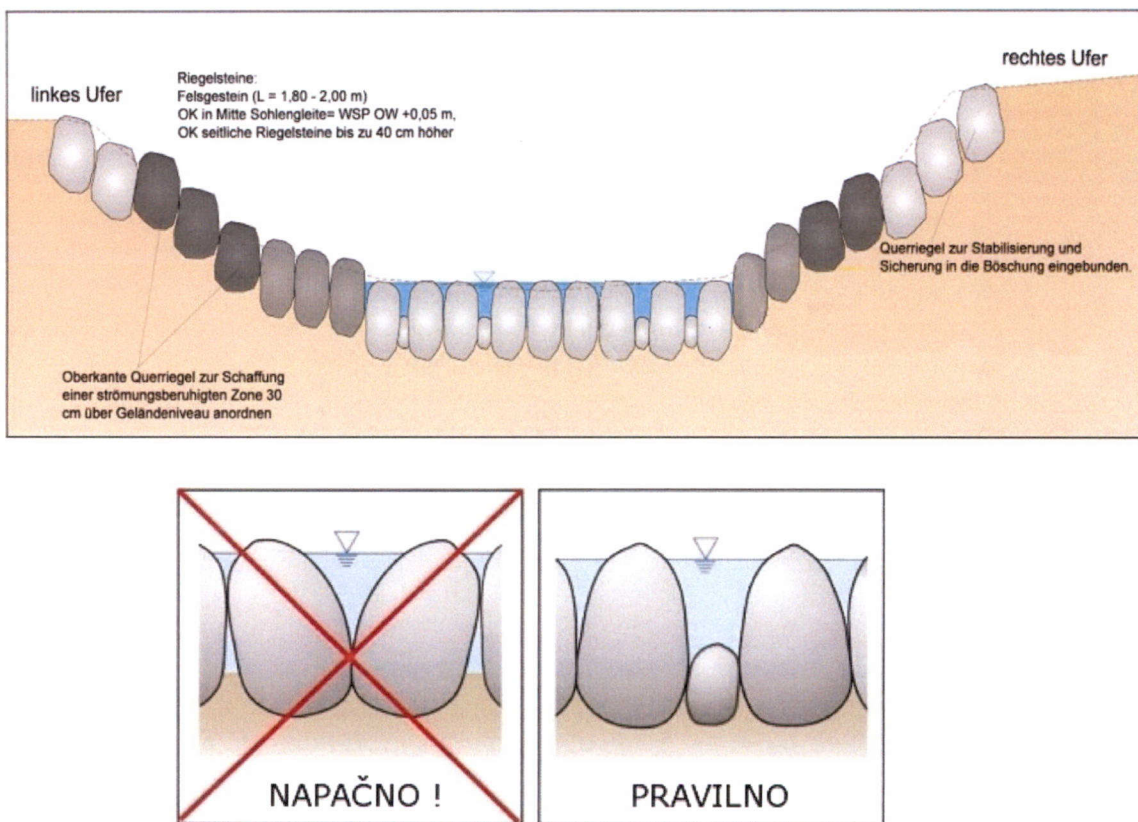
- O predvidenih delih v vodnem ali priobalnem zemljišču je potrebno vsaj 7-14 dni pred začetkom gradnje obvestiti pristojno ribiško družino Vevče, da ta lahko izvede intervencijski odlov rib na predvidenem območju posega oziroma predelu, kjer je ta vpliv še lahko prisoten. Če bodo dela potekala etapno in daljše časovno obdobje (več kot 2 tedna), mora izvajalec obvestiti ribiško družino ob vsakem novem posegu v strugo tako, da se lahko intervencijski odlovi po potrebi opravijo pred vsakim novim posegom v strugo vodotoka.

Podrobne projektne smernice

1. Dela, ki lahko vplivajo na kakovost vode in vodni režim, se mora načrtovati in opraviti izven drstne dobe vrst rib, ki poseljujejo vodni prostor. Dela na območju vodnih in priobalnih zemljišč Dobrunjščice (Reke) in njenih pritokov naj se **ne izvajajo med 01.10. in 30.06.** V tem obdobju so dovoljena le gradbena dela, ki ne vplivajo na kakovost vode in vodni režim (dela na kopnem, ki ne povzročajo kaljenja vode).
2. V času izvajanja načrtovanih posegov je potrebno kontinuirano spremljati povečanje kalnosti oz. motnosti vode na območju, kjer se bodo izvajali posegi. V kolikor se med izvajanjem načrtovanih posegov ugotovi, da je kalnost vodotoka zaradi izvajanja le-teh presegla priporočeno vrednost za suspendirane snovi v salmonidnih in ciprinidnih vodah, ki je navedena v *Uredbi o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 46/2002)* ali obstaja možnost pogina rib in drugih vodnih organizmov, je potrebno izvajanje posegov nemudoma zaustaviti.
3. Neprečiščene in nefiltrirane kalne vode iz gradbene jame ni dovoljeno vračati v vodotok. Vodo je treba pred vrnitvijo v vodotok očistiti delcev s filtriranjem in usedanjem.
4. Temelji oz. nosilni piloti mostov naj bodo postavljeni izven struge vodotoka. Če je mogoče, naj bodo od zgornje kote brežine odmaknjeni vsaj 2 m.
5. Posegi v potoke izven najožjega območja gradnje premostitev (do 5 m gor- in dolvodno od premostitev) niso sprejemljivi.
6. Na str. 13 je navedeno, da bi cesta potekala po poplavno ogroženem območju. Regulacije vodotokov niso sprejemljive; kot je že navedeno, so posegi v vodotoke sprejemljivi le na najožjem območju premostitev. Vodotoki se morajo ohraniti v sonaravnem stanju, z naravnimi brežinami, utrjenimi z obstoječo lesno vegetacijo, in meandri, kot je to sedaj. Prav tako se morajo ohranjati in načrtovati ustrezne poplavne oziroma razlivne površine za visoke vode (s tem se tudi omili poplavni val dolvodno). Cesta naj bo zato načrtovana čim dlje od vodnih in priobalnih zemljišč.
7. Struge potokov se ne sme prestavljati ali urejati na način, da se razširi dno struge ali izravna brežine. Nivelete naj se ne spreminja. Brežina (ob premostitvah) naj se sanira v položnem naklonu (npr. 1:2, 1:3).
8. Posegi v dno vodotokov (utrjevanje, razširjanje, poravnava) niso sprejemljivi. Dno mora ostati tudi pod mostovi naravno in neporavnano. Vožnja z gradbeno mehanizacijo po strugi

ni dovoljena, dela se morajo izvajati z brežine. Ureditev na način, ki bi pomenil znižanje nivoja vode v času nizkih in srednjih pretokov, ni sprejemljiva.

9. Odstranjevanje naplavin z dna (prod, pesek, skale) ni sprejemljivo, saj predstavlja substrat drstni in življenjski prostor za ribe v vodotoku.
10. V primeru izgradnje talnega praga na območju premostitev naj bo ta na niveleti vodotoka, brez stopnje (tako, da v normalnih vodostajih ni viden). Med kamni naj bodo fuge globoke 10-15 cm in široke 30-40 cm, oziroma izvedene kot mestoma znižani prelivni širine 20-40 cm, da omogočajo prehodnost (Slika 2). Krona ne sme biti široka, da lahko riba doskoči v globljo vodo takoj za pragom.

Slika 2: Shematski prikaz pravilne postavitve kamnov, ki tvorijo prelivno polje (povzeto po AG – FAH: Grundlagen für einen österreichischen Leitfaden zum Bau von Fischaufstiegshilfen (FAHs), 2011).

11. Posegi morajo zagotavljati ohranjanje hidromorfološke pestrosti: ohranjati se morajo tolmini, brzice, skale samice in kamni v strugi ter mirne cone toka ob brežinah. Tolmunov ni dovoljeno uničevati oz. zasipavati. Skal samic naj se iz struge ne odstranjuje.
12. Brežine se lahko utrdi na najkrajši razdalji dol- in gorvodno od mostov/prepustov (npr. do največ 5 m gor- in dolvodno). Kamni naj bodo v brežino vtisnjeni izrazito neporavnano in neenakomerno in naj ne bodo ploščati oziroma obrnjeni s ploščato stranjo navzgor (Slika 3). Poravnana zložba na območju stalne vodnatosti struge ni sprejemljiva. Fuge med kamni naj bodo globoke 10-15 cm, humusirane in ne le zatravljene, ampak zasajene s potaknjenci avtohtonih drevesnih in grmovnih vrst do nivoja srednjih pretokov (bistveno je, da se

vegetacija nagiba nad strugo). Posamezni kamni v spodnjem (stalno omočenem delu) brežine naj štrlijo iz zložbe v strugo. Skale naj se v spodnjem delu zložbe (peta) polagajo na način, da bodo med njimi luknje (skrivališča za ribe). Med večjimi skalami v peti naj ne bo manjših skal, da se ustvarijo prostori za skrivališča. Predlagamo skale velikosti 0,8-1,2 m. Bistveno je, da ureditev ni toga in da omogoča ohranjanje hidromorfološke razgibanosti.

Slika 3: Primer izvedbe izrazito nepravilnih utrjenih brežin in neploščatega kamna (privzeto iz Grundlagen für einen österreichischen Leitfaden zum Bau von Fischaufstiegshilfen (FAHs). Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft, Wien, 2011).

13. Na brežinah se mora do premostitev ohranjati ali na novo vzpostaviti avtohtona drevesna in grmovna zarast. Trajna odstranitev obrežne vegetacije je dovoljena le tik pod premostitvami. Odstranjeno obrežno vegetacijo je potrebno v rastni sezoni istega leta (najbolje zgodaj jeseni, pred drstjo potočne postrvi) nadomestiti z avtohtono drevesno (npr. črna jelša) in grmovno vegetacijo na brežinah. Za ponovno zasaditev večjih dreves (jelše) naj se med skalami v zgornjih dveh tretjinah zložbe pusti večje luknje.
14. Meteorno odvodnjavanje s ceste mora biti izvedeno preko lovilcev olj in peskolovov.
15. Ribiški družini Vevče in ZZRS mora biti ob predhodnem dogovoru omogočena prisotnost pri izvajanju vseh načrtovanih posegov.

V skladu s 57., 58. in 59. členom ZSRib mora investitor pristojni ribiški družini povrniti škodo na ribah, do katere bi prišlo zaradi izvedbe predvidenih del na območju vodnih in priobalnih zemljišč.

Projektne smernice, ki jih je podal ZZRS, naj bodo vsebinsko smiselno vključene v projektno dokumentacijo kot njen sestavni del in ne le priložene projektu.

Pripravila:

Brina Sotenšek, univ. dipl. biol.

Direktor:

Rado Javornik, univ. dipl. inž. kmet.

Poslati:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za hrano in ribištvo, Sektor za ribištvo, po elektronski pošti na gp.mkqp@gov.si in simona.dolinsek@gov.si,
- Inšpekcija za lovstvo in ribištvo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana, sasa.leksan@gov.si, v vednost po elektronski pošti
- Ribiška družina Vevče na gorisek.marjan@siol.net, igi.valentincic@gmail.com, po elektronski pošti v vednost,
- Zavod za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, zrsvn.oelj@zrsvn.si, po elektronski pošti v vednost,
- Arhiv ZZRS, tu

Od: Glavna Pisarna
Poslano: četrtek, 15. april 2021 12:09
Za: Urbanizem
Zadeva: FW: Občinski podrobni prostorski načrti (OPPN) 2020 - ribištvo - Mnenje za pripravo OPPN 484 Cesta v Sadinjo vas s področja ribištva
Priloge: OPPN__Sadinja vas_15042021.pdf

From: Gp.Mkgp@gov.si <Gp.Mkgp@gov.si>
Sent: Thursday, April 15, 2021 11:57 AM
To: Glavna Pisarna <glavna.pisarna@ljubljana.si>
Cc: Evgen Čargo <Evgen.Cargo@ljubljana.si>
Subject: Občinski podrobni prostorski načrti (OPPN) 2020 - ribištvo - Mnenje za pripravo OPPN 484 Cesta v Sadinjo vas s področja ribištva

Sporočilo poslal(a): Simona Dolinšek/MKO/GOV

Spoštovani,

v prilogi vam pošiljamo mnenje s področja ribištva za OPPN Cesta v Sadinjo vas.

Lep pozdrav,

Simona DOLINŠEK
Direktorat za hrano in ribištvo
Food and Fisheries Directorate
Sektor za ribištvo
Fisheries Division

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Ministry of Agriculture, Forestry and Food
Dunajska cesta 22
SI-1000 Ljubljana, Slovenija

E: simona.dolinsek@gov.si
W: www.mkgp.gov.si

(See attached file: OPPN__Sadinja vas_15042021.pdf)

To sporočilo je bilo poslano z uporabo posebne oznake v naslovu sporočila. Prejemniki, ki boste na to sporočilo odgovarjali preko elektronske pošte, morate to posebno oznako v naslovu sporočila ohraniti (na sporočilo odgovorite z uporabo funkcije »Odgovori« oziroma »Reply«)

--

This message has been scanned for viruses and dangerous content by [MailScanner](#), and is believed to be clean.